

Swæ: Ståthållare-Embetez
Kungörelse,

Angående

Thenne Stadsens Inwånarez Skyldighet,
i anseende til Sotandet af Skorstens-
och Kafelungs- Pipor.

Gifwen Stockholm then 9 October 1789.

STOCKHOLM,
Tryckt i Kongl. Tryckeriet 1789.

Som til förekommande af eldswådor ganska my-
ket bidrager, at sotandet af eldstäderna i råta-
tan tid och behörigen verkställas, för försummelse
hwarutinnan, så wäl Sotare, som Husägare ej säl-
lan angifwas; Alltså och på thet wederbörande then-
ne Stadsens Innewånare icke måge wara i ofunnog-
het om sine skyldigheter i thenna delen, har jag af-
tat nödigt, at i anledning af then för Stockholms
Stad then 5 Novembr. 1733 utfärdade Sotare-
Ordning, samt enligt hwad sedermera tid efter an-
nan blifwit påbudt och nyttigt funnit, härigenom
stadga och förordna på sätt som följer:

1. §.

Alla Storstenar så wäl inne i Staden, som på
Malmarne, hwaruti eldas, böra rensas och rengö-
ras åtminstone uti en ordinaire Sals- eller Kam-
mar-spis sex gånger om året: men uti Köks-spisar,
hwaruti dageligen mat-tilredning sker, hwar må-
nad; samt hos Bagare, Bryggare, Brännwinsbrän-
nare och uti andra sådana werkstäder, thet starkt
och stadigt eldas, så snart 3 weckor äro förlupne.
Kafelungs-pipor böra sotas en gång om året, så
the blott nyttjas til rummens upwärmande; men
hwarannan månad, så i them mat kokas och til-
redes.

2. §.

Then Husägare eller Hyresman, som på före-
skrefne tider icke sota låter och sot hos honom brin-
ner,

ner, skal böta 3 R:dal. 16 s.; Men wisar Hus-
ägare eller Hyresman, at han med Sotaren i tracten
om wis betalning för sotningen hela året igenom
öfwerenskommelse träffat, blifwer Sotaren för sot-
elden och then therpå föliande plikten ensam answa-
rig, hwilket jemwäl galler i fall Huswärden eller
Hyresmannen i rättan tid låtit sota, men branden
af wårdslös sotning härrört. Timar thesutom af
sotbranden någon skada, bör utom förenämde böter,
samma skada ersättas af then, som sotningen antin-
gen försummat eller wårdslost fullgjort.

3. S.

Som ej sällan hänt, at en del af Stadsens
Innewånare til sotning nyttjat Skorstensfajare Gos-
sar, them the upropat från gatan, utan at weta
namnet på Mästaren, hwilken för then skada, som
af ofullkomlig sotning kan tima, bör ansvara, och
andre åter, i synnerhet på Malmarne, låtit obehö-
rige personer sota med ruskor, genom hwilken oord-
ning Husägare eller Hyresmännen, då sotbrand up-
kommit, blifwit blottstälde för plikt; ej at förtiga
thet förfång, som Skorstensfajare warder tilfogadt,
då thesas Lårogosar få tilfalle, at löpa från Mä-
starnes arbete och thymedelst finna utvägar til wan-
art och liderlighet; så böra thenne Stadsens Innewå-
nare icke betjena sig af andre til Skorstenars sotan-
de, än Skorstensfajare Mästare, hwilka äro skyldi-
ge, at bo i then them tildelte Tract och utan för
huset hafwa en skylt, så at tjenste-folk och andre
må

måge kunna them igenfinna, hwarförutan hwarie halft år wid flyttnings-tiderna bdr af Predikstolarne i then Församling, ther Skorstensfäjärens tract är, upläsas underrättelse om gatan och huset, ther han bor, eller thit han flyttat, hwarom jemwål på lika tider Kungörelser i Dageliga Tidningarne införas.

4. §.

These Sotare eller Skorstensfäjäre äligger, at slitigt, willigt och med höflighet betjena hwar och en som theras tjenst behöfwer: at wål och förswarligen skorstenarne och kakelugns-piporne rengöra och fäjä: at thertil antaga skickelige och wige pojkar och arbetare, öfwer hwilka Mästaren antingen sielf eller genom en förständig Gesäll skal hafwa nogaste tillsyn på stället, ther sotningen förrättas; äfwen i then delen, at pojkarne ej måge få tilfälle, at såsom förut ofta skett, från skorstenarne löpa öfwer taken in i windarne, at stölder föröfwa: at wid skorstenarnas ränsande noga tilse, om therå finnes något fel eller brist, samt sådant icke allenast låta Husägaren och Nyresmannen weta, utan och hos Öfwer-Ståthållare-Embetet genast tillkännagifwa, på thet hwad som brister i tid må kunna bättras och all theraf befarande olycka förekommas: at då eldswåda eller sotbrand timar, ther hans tract är, genast med alt sit folk sig dit förfoga, at förrätta alt hwad honom kan blifwa anbefaldt, och sig icke therifrån begifwa, förr än han lof och tilstånd thertil erhållit: samt ånteligen at på kallelse infinna sig wid Brand-

sy-

synerne, för at therwid tilhanda gå, enligt hvad
särskilt therom stadgadt finnes.

5 §.

Til bewis om sotningens förrättande bör
hwarje Skorstensfajare eller Sotare hafwa en af
Stadens Politie-Collegio inrättad Bok med numer
på alla husen i thes tract, hwaruti then, som sota
låter, sielf anteknar dagen, tå thet skett, samt
hvilka Skorstenar hwar gång sotade blifwit; Och
når Skorstensfajaren theraf finner, at then i 1 §.
föreskrefne tid til sotning är börbi och han icke
blifwit kallad, skal han icke thestomindre gå til hu-
set och erbjuda sin tjenst. Refar eller hindrar
Husägaren eller Hyresmannen honom under hwar-
jehanda förebårande at sota, gifwe han sådant Po-
litie-Gevaldigern i tracten tilkänna? Men har Hus-
wården eller Gåsten warit någon tid på landet
förrest, och intet eldat, eller finnes eld i Spisar och
Kakelugnar redan uptånd enår Sotaren ankommer,
eller andra skäl til dröjsmålet, åligger Skorstens-
fajaren eller Sotaren en annan gång wid sagdan
tid, at återkomma och thes tjenst tilbjuda.

6 §.

Uti betalning undfår Skorstensfajaren för en
Skorstens rengörande uti öfwersta wåningen 2 §.:
uti wåningen therunder 2 §. 8 r:st. och så widare
8 rst:s tilökning för hwar wåning neder til grun-
den; Men för hwarje Kakelungspipa, som med lod
och

och lina måste rensas, 4 §. i öfversta wåningen af
huset samt 2 §. tillökning för hwarje wåning län-
gre ned i huset. Fordrar han något mera eller
annorledes, än nu sagdt är, eller wägrar at instäl-
la sig, så han til sotning eller eftersyn af Skorste-
nar eller Rökelpipor warder kallad, eller för-
summar han hwad honom i 4. §. är föreskrifwit,
plikte 3. N:d. 16 §.

7. §.

Som Skorstensfajare-Embeteet fins emellan öf-
werenskommit, at icke någon Skorstensfajare må
wara tillåtit, at antingen sielf eller genom utskic-
kade Gesäller och Goskar, låta verkställa sotning u-
tom then Tract, i hwilken han bor och inom hwilken
han sotningen förrätta bör, samt ännu mindre in-
nom samma obehöriga Tract uprätta Contracter eller
låta öfwertala sig til accorders ingående om sotning
med Husägare och Hyresmän, hwadan sälunda alla
af berörde beskaffenhet warande Contracter och Ac-
corder, som redan kunna wara gjorde, skola uppsägas
och öfwerlemnas til then Mästare, som bor i then
Tract, ther huset eller husen, hwilkas skorstenar och
eldstäder böra sotas, äro belagne; Och thenne Stad-
sens Politie-Collegium thenna öfwerenskommelse fast-
ställt; Alltså bör och samma öfwerenskommelse til al-
la delar eftersewas, hwarom wederbörande Husäga-
re och Hyresmän nu jämwäl underrättas, på thet
the måge kunna med behörige och i theas Tract bo-
ende Skorstensfajare-Mästare contract och accorder
om

om sotningen träffa och afsluta, helst som alla hit-
tills om sotning uprättade Contracter med the Skor-
stensfåjare, som äro boende utom then hwarje Skor-
stensfåjare måstare tillsagne Tract, nu mera kom-
ma at uphöra; Och skal then Mästare inom Embe-
tet, som håremot bryter, för hwarje gång anses
förfallen til 3 R:d. 16. s. böter; Dock undantages
then händelse, så eldswåda, eller sotbrand timar, i
hwilket fallthen Sotare, som först träffas eller är
at tilgå, skal wara skyldig at therwid biträda, och
betalning therföre, enligt Taxan, erhålla.

8. S.

För öfwerträdelse emot thenna Författning kom-
ma wederbörande at inför Öfwer-Ståthållare-Em-
betet i Politie-Ärender til ansvar ställas; Och ålig-
ger Stadsens Fiscaler och Upsyningsmän at i hwad
på them ankommer, hårdöfwer noga tillsyn hålla.
Stockholm then 9 October 1789.

På dragande Kall och Embetes wägnar

CARL SPARRE.

P. Hallquist.